

TOS TRENČÍN, nár. podnik KUBRA-TRENČÍN

INVENTÁR
k fondu JUNG A RACHEL, továreň na výťahy,
RUŽODOL u Liberca
rok 1946 - 48

KUBRA - TRENČÍN 1965

185

T O S T R E N Ā Č Í N , národní podnik, K u b r a - T r e n Ā č í n .

I N V E N T Á R

k fondu J U N G A R A C H E L , továren na výťahy, R U Ź O D O L u L i b e r c a

rok 1946 - 1948

KUBRA-TRENČÍN 1965.

Ú v o d :

Bývalá firma Jung a Rachel, továreň na výťahy, Ružodol u Liberca bola založená v roku 1872 a zaregistrovaná v obchodnom registre u Krajského súdu v Liberci. Posledným majiteľom tejto firmy bol Otto Rachel a prokuristami Viliam Höllle a Jindrich Möller.

Predmetom podnikania bola výroba priemyselných nákladných a osobných výťahov všetkých druhov a veľkostí, vyrábaných továrenským spôsobom a tiež prevádzaním opráv strojov.

Sídlo firmy: Ružodol u Liberca.

Svoju továrenskú činnosť prevádzala na základe vydaných živnostenských a koncesných listín.

Výťahy dodávala hlavne tuzemským, dokonca i zahraničným zákazníkom (Rumunsko, Južoslávia a iné.)/.

Podnik vlastnil prízemnú budovu z častí poschodovú, kancelársku obytnú budovu dvojposchodovú v celkovej rozlohe 4532 m². Továrenske objekty nachádzali sa v tesnej blízkosti železnice, vzdialenej cca 600 m od nádražia v Liberci.

Firma Jung a Rachel v roku 1937 zamestnávala 32 odborných robotníkov, 3 technických a 4 administr. úradníkov a 1 pomocného robotníka; v roku 1946 bol zaznamenaný maximálny počet zamestnancov 47 z prevádzanej časti nemeckej národnosti.

Kapacita výroby v roku 1937 bola cca 55 kusov nákladných a osobných výťahov všetkých druhov a veľkostí. Celkový obrat za prvý polrok 1946 činil asi Kčs 2.000/m.

V roku 1938 bolo územie, kde sa nachádzala uvedená firma okupované Nemcami a pripojené k Ríši až do sklonku druhej svetovej vojny roku 1945.

Po oslobodení v roku 1945 firma Jung a Rachel sa dostala pod národnú správu a za národného správcu bol ustanovený ing. Vladimír Starý, technický a obchodný vedúci firmy.

Vyhlasťou čí.s.1586/46 podľa dekrétu čí.s.109/45 Zb a §-u 7 zákona 192/46

./.

← Zb o dvojročnom hospodárskom pláne bol podnik vyhlásený za konfiškát a určený k premiestneniu na Slovensko.

Prídelovými listami Ministerstva priemyslu zo dňa 14.2.1947, čís.1/8-53822/47 a jeho dodatkom zo dňa 12.6.1947, čís.1/8-174271/47, ďalej z 25.6.1947, čís.1/8-194164/47 a zo dňa 7.2.1948, čís.1/8-35929/48, bola nariadená likvidácia podniku Jung a Rachel s premiestnením strojov a strojného zariadenia, hnacích remeňov a materiálu - po prechádzajúcej dohode s národným podnikom ČKD - do podniku O M N I A , strojárne a automechanika, n.p.Bratislava.

Časť strojného zariadenia podniku fy Jung a Rachel podľa dohody podnikov na medziministerskej porade konanej dňa 26.marca 1947 bola ponechaná na mieste pre ČKD n.p., ktorý prevzal prevádzku tohoto konfiškátu a dodal národnému podniku OMNIA niektoré náhradné stroje.

Odhad a ocenenie konfiškovaného majetku bol prevedený znalcom inž. Kubíčkom, ktorý bol určený Osídlovacím úradom FNO v Prahe dňa 1.mája 1947 v odhadnej cene 1.149.768 Kčs a vlastným odhadom n.p.OMNIA zhotoveným podľa pokynov daných Ministerstvom priemyslu a ktorý zodpovedal prevzatému majetku na Kčs 314.857,90

Výmerom Osídlovacieho úradu FNO zo dňa 18.6.1947, čís.128483/47.VI /2 KŽ bol daný súhlas k d e m o n t á ž i a k odvozu prideleného zariadenia. S odvozom konfiškovaného zariadenia bolo započaté dňa 14.VII.1947 a skončené 25.7.1947. Prevedením sťahovania boli poverení zo stany likv.podniku Jung a Rachel, národný správca konfiškátu inž. Vladimír S t a r ý a zo strany OMNIE, stroj. a automech. n.p. Arnošt S l o u k a . Náhradné stroje vyplývajúce zo spoločnej dohody podnikov na MP boli dodané národným podnikom ČKD dňa 15.9.1947.

Výrobným procesom bol určený národný podnik OMNIA, strojárne a automechanika, závod 41 /:Erich Grossmanns/ v Bratislave, Mlynské Nivy čp.754, ktorý bol zatriedený do skupiny závodov na výrobu železných konštrukcií a výťahov /:ZKV:/. Do tohoto pobočného závodu bolo všetko výrobné zariadenie z likvidačného konfiškátu presťahované a namontované.

Premiestnené zariadenie likvidačného podniku bolo po namontovaní strojov uvedené do prevádzky v závode ZKV postupne od 15.septembra 1947.

Vyhlasením Ministerstva priemyslu zo dňa 4.8.1948 čís.2045 uverejnenej v čiastke 148 Úř.1. bola vypustená doložka z firemného označenia

- strojárne a automechanika-a nahradená firemným označením " OMNIA,národný podnik".

V priebehu novej reorganizácie podnikov a utvorenia samostatného podniku OMNIA,národný podnik,Kubra-Trenčín /:príkaz MN z 25.7.1949,č.12291/50-V-IV-1 :/ spisový materiál býv.firmy Jung a Rachel v roku 1950 bol presťahovaný z Bratislavy do podnikovej správy národného podniku OMNIA, národný podnik Kubra-Trenčín.

Z celkového spisového materiálu v dôsledku jeho častého sťahovania sa zachovalo len t o r z o . Spisový materiál bol dodaný v neusporiadanom stave. Zhruba bol usporiadaný v roku 1959, úplne však bol prepracovaný v roku 1964. Vytriedenie spisového materiálu bolo pravdepodobne prevedené v dobe pred jeho presťahovaním na Slovensko.

Spisový materiál fondu Jung a Rachel je písaný v reči českej a slovenskej.

Spisový materiál fondu obsahuje súpis majetku, zoznamy strojov a strojného zariadenia a písomnosti spojené v súvislosti s jeho premiestnením na Slovensko. Písomnosti fondu možno použiť ako historický dokument činnosti podniku Junga a Rachel a k posúdeniu vývoja priemyslovania Slovenska.

Regesty boli vyhotovené z aktového materiálu býv.firmy Jung a Rachel, továreň na výťahy, Ružodol u Liberca.

- . -

Archívny fond usporiadal a inventár k nemu vyhotovil Arnošt Š k u l t é t y , podnikový archivár TOS Trenčín, národný podnik, Kubra - Trenčín v rokoch 1964-1965.

Vysvetlenie značiek:

Fa	=	firma
n.p.	=	národný podnik
MP	=	Ministerstvo priemyslu
OU-FNO	=	Osídlovací úradu - Fond národnej obnovy
1/m	=	rozumej lat.mille - tisíc
ČKD	=	Českomoravská Kolben - Danek
JAR	=	Fa Jung a Rachel
Úř.1.	=	Úřední list.

Štátny archív v Bratislave

Schéma fondu :

Vedenie a správa podniku.

Štátny archív v Bratislave

Vlastný inventár :

Vedenie a správa podniku :

čís. Inv. jedm.	označenie materiálu	rok vzniku	číslo krabice
1	Situačná zpráva so situačným náčrtkom a súpisom majetku konfiškátu fy Jung & Rachel	1946	1
2	Prídelové listy MP v Prahe o premiestnení strojov a iného materiálu tarifným povolením do OMNIE n.p. Bratislava	1947-1948	1
3	Výmer OÚ-FNO v Prahe o povolení demontáže prideleného strojného zariadenia na Slovensko	1947	1
4	Protokol o odovzdaní a prevzatí strojného zariadenia od býv.fy JUNG a RACHEL a časti zariadenia od ČKD nár.podn.OMNIA Bratislava	1947	1
5	Zpráva o stave premiestnenia konfiškátu a o zahájení prevádzky na premiestnených strojoch v závode ZKV	1947	1

O b s a h :

Úvod	strana 2-4
Vysvetlenie značiek.	" 5
Schéma fondu	" 6
Vedenie a správa podniku	" 7

Štátny archív v Bratislave